

IZOSTANAK PISANOG PRIGOVORA U SLUČAJU OŠTEĆENJA PRTLJAGE

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Rješenje broj: II Rev-225/2000-2 od 23. listopada 2001.

Vijeće: Damir Mratović kao predsjednik vijeća,

Stanko Jesenković, Ivka Zlokić, Davorka Lukanović-Ivanišević

i Marijan Ramušćak kao članovi vijeća

Zakonsku odredbu prema kojoj se pretpostavlja da je putnik prtljagu primio u ispravnom stanju, dok se ne dokaže protivno, sud je pogrešno protumačio kada je zaključio da se iz činjenice da tužiteljica nije uputila pisani prigovor brodaru ili njegovom punomoćniku, može utvrditi da se nisu stekle pretpostavke za naknadu štete. Izostanak prigovora nema za posljedicu prekluziju putnikovih prava jer zakon to ne predviđa.

Presudom i rješenjem suda prvog stupnja (Trgovačkog suda u Rijeci, od 18. veljače 1997. br. P-3436/89) naloženo je tuženiku da plati tužiteljici iznos od 3.868,07 DEM s kamatom koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju od 27. lipnja 1989. godine do isplate i parničnim troškom u iznosu od 10.505,50 kn.

Odlučujući o žalbi tuženika sud drugog stupnja (Visoki trgovački sud Republike Hrvatske presudom i rješenjem od 12. siječnja 1999. godine br. Pž-1661/97) prihvatio je žalbu, te preinačio presudu suda prvog stupnja tako da je odbio navedeni tužbeni zahtjev tužiteljice kao neosnovan.

Protiv pravomoćne drugostupanjske presude reviziju je izjavila tužiteljica zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se ona preinači u smislu revizijskih navoda ili ukine.

Odgovor na reviziju podnio je tuženik s prijedlogom da se izjavljena revizija odbije kao neosnovana. Nadležni državni odvjetnik nije se izjasnio o reviziji.

Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio je da je revizija osnovana jer su u postupku pred drugostupanjskim sudom povrijeđene odredbe iz čl. 354 st. 1. u svezi s čl. 373 Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92 i 112/99 – u daljnjem tekstu ZPP). Pogrešno se u pobijanoj presudi navodi da je prvostupanjska presuda preinačena na temelju odredbi čl. 373. ZPP, jer iz razloga

pobijane presude proizlazi da je prvostupanjska presuda suprotno odredbama čl. 373. toč. 1. do 3. ZPP, preinačena zbog drugačije utvrđenog činjeničnog stanja.

U prvostupanjskoj je presudi na temelju neposredno izvedenih dokaza saslušanjem svjedoka i tužiteljice kao stranke, utvrđeno da se dana 21. kolovoza 1987. godine trajektom L. prevozila tužiteljica, njezino osobno vozilo i kamp-kućica, a kamp-kućica i vozilo tužiteljice oštećeni su krivnjom radnika tuženika. Vještačenjem je utvrđena visina štete koja je dosuđena tužiteljici na teret tuženika. Ovakvo, na temelju neposredno izvedenih dokaza, utvrđeno činjenično stanje u prvostupanjskoj presudi, drugostupanjski sud je, u zatvorenoj sjednici vijeća, bez žalbene rasprave, preinačio, tako da je drugačije ocijenio neposredno izvedene dokaze po prvostupanjskom sudu (iskazi svjedoka). Drugostupanjski sud je utvrdio da tužiteljica nije dokazala niti da se događaj dogodio u tijeku prijevoza, niti je dokazala visinu štete koju bi zbog toga eventualno pretrpjela, te smatra da niti jedan od provedenih dokaza ne upućuje na to da se šteta na vozilu dogodila na način kako to opisuje tužiteljica.

Na temelju tako preinačenog činjeničnog stanja sud drugog stupnja, pozivom na odredbu čl. 635. ZPUP-a utvrdio je da se nisu stekle pretpostavke za nadoknadu štete, te posebno da tužiteljica nije uputila pisani prigovor brodaru ili njegovom punomoćniku, pa se pretpostavlja da je prtljagu primila u ispravnom stanju. Zbog toga je drugostupanjski sud preinačio prvostupanjsku presudu tako da je odbio tužbeni zahtjev tužiteljice.

Vrhovni sud Republike Hrvatske iznio je tumačenje da iz odredaba čl. 373. toč. 1. do 3. ZPP proizlazi da drugačije činjenično stanje nego što je ono u prvostupanjskoj presudi drugostupanjski sud može utvrditi na temelju rezultata žalbene rasprave (toč. 1.), ili ako je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio isprave ili posredno izvedene dokaze, a odluka je prvostupanjskog suda utemeljena isključivo na tim dokazima (toč. 2.), ili ako je prvostupanjski sud iz činjenica što ih je utvrdio izveo nepravilan zaključak o postojanju drugih činjenica, a na tim činjenicama je utemeljena presuda. U konkretnom slučaju nije ostvaren ni jedan od navedenih zakonom određenih slučajeva kad drugostupanjski sud može utvrditi drugačije činjenično stanje nego što je ono u prvostupanjskoj presudi i prvostupanjsku presudu preinačiti. Drugostupanjski sud drugačije činjenično stanje nego što je ono u prvostupanjskoj presudi nije utvrdio na temelju rezultata žalbene rasprave, već na temelju rezultata raspravljanja u zatvorenoj sjednici vijeća, zatim prvostupanjska presuda nije utemeljena isključivo na ispravama ili posredno izvedenim dokazima, već na neposredno izvedenim dokazima, te zaključak o postojanju neposredno važnih činjenica sud ne izvodi iz utvrđenih posredno važnih činjenica.

Neposredno važna činjenica u ovom sporu je to da li je tužiteljica pretrpjela štetu na svojim vozilima prilikom prijevoza na trajektu L. krivnjom radnika toga trajekta, a prvostupanjski sud je na temelju neposredno izvedenih dokaza utvrdio da je upravo

tako došlo do štetnog događaja za koji je tuženik odgovoran.

Proizlazi, prema tome, da je drugostupanjski sud povrijedio odredbe iz čl. 373. ZPP kad je utvrdio drugačije činjenično stanje nego što je ono u prvostupanjskoj presudi i prvostupanjsku presudu preinačio. Vrhovni sud Republike Hrvatske je ocijenio da je povreda odredaba iz čl. 373. ZPP utjecala je na donošenje zakonite i pravilne presude, te da je u postupku pred drugostupanjskim sudom ostvarena relativno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi s čl. 373. ZPP.

U pogledu primjene materijalnog prava Vrhovni sud Republike Hrvatske ja zauzeo stajalište da sud drugog stupnja pogrešno tumači odredbu čl. 635. ZPUP-a, jer prema st. 2 toga članka pretpostavlja se da je putnik prtljagu primio u ispravnom stanju, dok se ne dokaže protivno. Izostanak prigovora nema za posljedicu prekluziju putnikovih prava, jer zakon to ne predviđa. Zbog izloženog je Vrhovni sud Republike Hrvatske na temelju čl. 392. ZPP prihvatio izjavljenu reviziju i ukinuo presudu suda drugog stupnja, te predmet vratio sudu drugog stupnja na ponovno suđenje.

Dr. sc. Vesna Skorupan, asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

ABSENCE OF WRITTEN COMPLAINT IN CASE OF DAMAGE TO LUGGAGE

The legal provision, which presumes that a passenger received his/her luggage in good condition until proved otherwise, was misinterpreted by the court when they concluded that the prerequisites for compensation of damages were not created. The conclusion was drawn from the fact that the plaintiff had not made a written complaint to the carrier or his authorised representative. Absence of complaint does not result in preclusion of the passenger's rights because the law does not provide for that.